

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-2

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54

Vě umě 3

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editor, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Kovový závěsek ve tvaru zvířete (viz obr. 5 na str. 136)
Metallic animal figurine pendant (see Fig. 5 on page 136)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 134. Vlčnov. Nález keramiky – detail.

Abb. 134. Vlčnov. Detail eines Keramikfundes.

vztah překvapivě objevených základů středověké městské hradby (přetínající objekt v ose sever – jih) se zdíven synagogy. Dále byla zachycena původní výšková úroveň podlahy synagogy s nášlapnou vrstvou pravděpodobně z cihlové dlažby. Nálezy osteologického materiálu bez zastoupení vepře svou skladbou potvrzují specifika židovského stravování.

Na kontrolním dni dne 1. 8. 2012 bylo rozhodnuto o zakonzervování nálezových situací formou překrytí geotextilií a zpětného zásypu, a to až do rozhodnutí, v jakém rozsahu bude obnova kulturní památky pokračovat.

Josef Unger, Josef Jan Kovář

Resumé

Velké Meziříčí (Žďár nad Sázavou District), Old Synagogue, site of Novosady. Middle Ages, Early Modern Period. Town, Synagogue. Salvage excavation.

VIDNAVA (OKR. JESENÍK)

Mírové náměstí. Středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

V souvislosti s realizací stavby „Obnova Mírového náměstí ve Vidnavě“ proběhl v červenci 2012 záchraný archeologický výzkum. Jednotlivé výkopy byly tudíž soustředěny ve středověkém a novověkém jádru města. Zdokumentováno bylo třicet profilů v sondách S1–S12. Ve všech sondách se podařilo zachytit vrstvy středověkého nebo novověkého stáří obsahující odpovídající keramické fragmenty, některé z nich datovatelné již do období 13.–14. století. V některých sondách byly zachyceny rovněž pozůstatky novověké historické zástavby.

Zámek, č. p. 1. Pozdní středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

V souvislosti s realizací stavby „Obnova zámeckého parku“ v k. ú. Vidnava, proběhl v červenci a srpnu 2012 záchraný archeologický výzkum. Zkoumaná lokalita se nachází v intravilánu města, cca 100 m jihozápadním směrem od historického centra Vidnavy, před budovou zámku č. p. 1, parc. č. 2. Jedná se o menší zámecký parcík o celkové výměře 0,18 ha. Ve všech 13 sondách se podařilo zachytit vrstvy novověkého stáří obsahující odpovídající keramické fragmenty. V sondách S9 a S10 byly odhaleny pozůstatky kamenné zdi. Může se jednat o relikt y ohradní zdi vystavěné na konci 15. století.

Peter Kováčik, Nikol Polická

Resumé

Vidnava (Bez. Jeseník)

Mírové náměstí (Platz). Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Schloss, Hs.-Nr. 1. Spätmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

VIZOVICE (OKR. ZLÍN)

Masarykovo náměstí. Mladohradištní období, novověk. Město. Záchraný výzkum.

Výzkum při stavbě zdravotního střediska probíhal za budovou č. 23 (vedle radnice). Polohu lze určit na mapě ZM ČR 1:10 000, list 25-32-23, v okolí bodu 396/290 mm od Z/J s. č. Pod odborným dohledem byla vyhloubena základová jáma o hloubce místy až 1,5 m, která ve směr respektovala půdorys starého divadla, jež zde stávalo v minulosti, a proto byly narušeny pouze recentní navážkové kontexty, což bylo zřetelně znát i na profilech výkopu. Přesto se na dvou stěnách stavební jámy podařilo zachytit neporušená archeologická souvrství, která byla zdokumentována. Podařilo se prokázat, že prostor v místě bývalého divadla byl v novověkém období (17.–19.

století) zastavěn menšími nemovitostmi patrně dřevěné či dřevohlinité konstrukce. Kumulaci na sebe skládaných kamenů u jižní stěny stavební jámy lze považovat za zbytky základového zdiva lehčí stavby, jejíž destrukce se pak projevovala i v souvrství na profilu.

Na dalším profilu se podařilo zachytit souvrství datovatelné opět do novověku. Podle všeho byla plocha na tomto místě vydlážděna, a to hned dvakrát, jak ukazují kumulace k sobě naskládaných pískovcových kamenů. Mezi oběma fázemi vydláždění byla zjištěna propálená vrstva, která snad může mít souvislost s velkým požárem města v roce 1877.

Asi nejzajímavějším zjištěním při výzkumu byl nálezcí dvou zlomků keramiky s tuhovou příměsí v naplavené vrstvě, čímž se podařilo prokázat, že sídelní aktivity na území města Vizovic probíhaly již v době mladohradištní (10.–11. století).

Ivan Čižmář

Resumé

Vizovice (Bez. Zlín), Masarykovo náměstí (Platz). Jungburgwallzeit, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

VLČNOV (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

Vlčnov č. p. 742. Středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Začátkem měsíce července proběhl v centru obce Vlčnov výzkum, vyvolaný revizí kabelového vedení. Zkoumaná plocha se nachází před domem sousedícím svojí severní zdí s budovou obecního úřadu, u křižovatky silnic Uherský Brod – Hluk a Veletiny – Dolní Němčí. V tomto místě byla tedy vyměřena sonda o rozměrech 3 x 3 m, jejíž prostor byl ze severní a východní strany vymezen

současným chodníkem, ze západní potom podezdívkou pod plotem zahrady rodinného domu.

V prostoru sondy se podařilo odkrýt část zahloubeného objektu s výplní tvořenou masivní mazanicovou destrukcí, hojně promíšenou množstvím uhlíků a zlomky keramiky. Z nálezů stojí za zmínku hrnec s límcovitým okrajem a radélkovou výzdobou, který bylo možno celý rekonstruovat (obr. 134). Odkrytou situaci lze datovat do 2. poloviny 13. století. Objekt byl bohužel značně porušen recentními výkopy a byla odkryta pouze jeho malá část. Podle vyprávění místních obyvatel bylo velké množství keramiky a mazanic vybagrováno při stavbě sousedního domu. Funkci objektu lze interpretovat jen velmi těžce, může se jednat o destrukci pece nebo část zhroutilé stěny domu vinou požáru. Pro historii obce je však důležité datování objektu, nejstarší písemná zmínka o obci totiž pochází z roku 1264. V místech, kde se dříve křížily kupecké stezky, se tak podařilo archeologicky doložit nejstarší horizont osídlení obce Vlčnov.

Tomáš Chrástek

Resumé

Vlčnov (Bez. Uherské Hradiště), Vlčnov Nr. 742. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

VYŠKOV (OKR. VYŠKOV)

Náměstí Čsl. armády 112/1. Novověk. Sklep, zdivo a ojedinělé nálezy. Záchranný výzkum.

V září až prosinci 2012 provedlo Muzeum Vyškova, p. o., záchranný archeologický výzkum v domě na náměstí Čsl. armády ve Vyškově. Budova je kulturní památkou (r. č. 8498). Původně sloužila jako úřední dům biskupského panství Vyškov, později se stala měšťanským nájemním domem (Eliáš 1997). Zkoumaná plocha

Obr. 135. Zlín (k. ú. Malenovice), “Mezicestí”. Pohled na plochu výzkumu v trase přeložky Hleděnovského potoka.

Abb. 135. Zlín (Kat. Malenovice), “Mezicestí”. Ein Anblick auf die Grabungsfläche in der Trasse der Umleitung des Hleděnovský-Baches.

